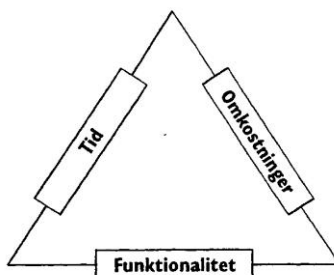

Den traditionelle projekttrekant

Fig. 2.3: Styringstrekanen

(Stephen Biering-Sørensen: Praktisk it-projektledelse, s. 38)

Hvornår er et it-projekt en succes?

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursugang 1.

Dias nr. 1

Dagens spiseseddel

- Kursets formål
- Hvad er et it-projekt?
- Fagets indhold
- Fagets form
  - Om fagets opgaver, eksamen mv
- Grundlæggende begreber og analyserammer
- Measurable Organizational Value og succeskriterier
- Business casen
- Beslutningsprocesser ifm. start af it-projekter
- Etablering af beslutningsgrundlag
  - Ideskitse
  - Projektdefinition
- Porteføljestyling og styring af projekter ud fra forretningsmæssige mål
- Introduktion til den tværgående case: Tinglysningsprojektet

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursugang 1.

Dias nr. 2

Kursets formål og fokus

- **Formål:**

- At lære at fastlægge rammerne for, og designe styringen af it-baserede forretningsprojekter, afhængig af projektets karakter, virksomhedens strategi og virksomhedens organisatoriske kultur.
  - "Ibf-projekt" fremfor "it-anskaffelse"
- Dvs.: Vi ser verden fra kundens synsvinkel!!!!

- **Genstandsfelt:**

- Større specialudviklede/specialtilpassede it-systemer til forretningsmæssig anvendelse i en specifik organisation

- **Pædagogisk fokus:**

- At gøre jer i stand til i praksis at anvende de lærte begreber, metoder mv. i analyse og styring af konkrete it-baserede forretningsprojekter.
- Ikke at kunne huske detaljer i estimeringsteknikker mv

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 1.

Dias nr. 3

Hvad er et ibf-projekt?

Et ibf-projekt er...

- en tidsafgrænset aktivitet
- med et forretningsmæssigt formål
- hvor et væsentligt element er ibrugtagning af et it-system (hyldevare eller specialudviklet)

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 1.

Dias nr. 4

Ibf-projekter - hvorfor noget særligt?

- Arbejdsgange, organisation og mennesker påvirkes og påvirker – giver uforudsigelighed
- Man ved oftest ikke, hvad man optimalt bør ende med, når man går i gang.
- Man kan ikke fastlægge pris præcist før projektet er startet
- Modenheden er ofte lav hos såvel udviklere som modtagere, ikke mindst hos de ansvarlige
- Mange usikkerhedsfaktorer:
  - Nye værktøjer
  - Designet kan ikke fastlægges i detaljer på forhånd
  - Stor udskiftning af medarbejdere
  - Uklare behov og succeskriterier
  - Svært at forudsige reelle svartider
  - Omverden ændrer sig (hvad der er behov for at systemet skal kunne)

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 1.

Dias nr. 5

Min baggrund – Sten Mogensen

- Erhvervsmæssigt: It-chef, projektchef, konsulent hos
  - Kombit (fælles forening for kommunerne til indkøb af it-systemer)
  - Københavns Kommune
  - Topdanmark
  - Videnskabsministeriet
  - Forsvarets Informatiktjeneste
  - EU-direktoratet
  - Statens Arkiver
  - Danmarks Statistik
- Uddannelsesmæssigt
  - Hovedfag (kandidateksamen) fra DIKU
  - Bifag ("bachelor") i kultursociologi
  - Tillægsuddannelse i offentlig forvaltning
- Ekstern lektor på DIKU/CBS/IT-Universitetet siden 2000
  - It-projektledelse, systemudvikling mv.
- Underviser for at præge uddannelsen af kommende centrale rollehavere i it-projekter
  - På kundesiden, hos de forretningsmæssigt ansvarlige
- E-post: sten@mogensen.name

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 1.

Dias nr. 6

Forventningsafstemning

- Mine præsentationer er ikke en detaljeret gennemgang af alle pointer i pensum
  - Dvs. at I forventes at have læst pensum før seminaret!
    - For det bliver ikke gennemgået fra A-Z
  - Oplæggene opsummerer og perspektiver dagens emner
  - Oplæggene giver kritik af og tillæg til litteraturen (den er ikke fejlfri)
  - Oplæggene videregiver erfaringer fra praksis
- Litteraturen er ikke 100% optimal!
  - Ikke fokus på valg af rammer og styringsmetoder ud fra det konkrete projekt og kontekst.
  - Ikke fokus på forandringsledelse ift. ibf-projekter
  - Ikke fokus for forberedelse af vedligehold og videreudvikling

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 1.

Dias nr. 7

Overblik over discipliner (1)

- **Fase 1: Ide skitseres og der træffes beslutning om iværksættelse af foranalyse** (Marchewka: fase 1 – kursusgang 1) ⇐
- **Fase 2: Foranalyse gennemføres, og der træffes beslutning om hvorvidt projektet skal igangsættes og indgå i en projektportefølje** (Marchewka: fase 2)
  - **Succeskriterier** (kursusgang 1 – kapitel 2) ⇐
  - **Business case** (kursusgang 1 – kapitel 2) ⇐
  - **Cost/Benefit-analyse** (kursusgang 2 – kapitel 2)
  - **Interessentanalyse** (kursusgang 2 – kapitel 3 + side 110-113)
  - **Risikostyring** (kursusgang 3 – kapitel 8)
  - **Videns/kompetencestyring** (kursusgang 4 – kapitel 4)
  - **Projektorganisation** (kursusgang 4 – kapitel 4)
- **Fase 3: Rammerne for projektet færdiggøres** (Marchewka: fase 2)
  - **Ledelse og sammensætning af team** (kursusgang 4 – kap. 4 + s. 341-48)
  - **Valg af systemudviklingsmetode** (kursusgang 5)
  - **Kravspecifikation** (kursusgang 5 – kapitel 5)
  - **Udarbejdelse af projektplan** (kursusgang 5 – kapitel 6)
  - **Leverandørvalg og kontraktindgåelse** (kursusgang 6 – kapitel 12)
  - **Estimering og budgettering** (kursusgang 7 – kapitel 7)

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 1.

Dias nr. 9

Overblik over discipliner (2)

- **Fase 4: Projektet gennemføres** (Marchewka: fase 3)
  - **Kvalitetsstyring** (kursusgang 6 – kapitel 10)
  - **Ændringsstyring** (kursusgang 7 – kapitel 9)
  - **Leverancestyring** (kursusgang 7 – kapitel 9)
  - **Fremdriftstyring** (kursusgang 7 – kapitel 9)
  - **Konfigurationsstyring** (kursusgang 7 – side 288-290)
- **Fase 5: Projektet afsluttes** (Marchewka: fase 4 – kursusgang 8)
  - **Teknisk idriftsættelse** (side 365-68)
  - **Forretningsmæssig ibrugtagning** (kapitel 11)
- **Fase 6: Efter projektet** (Marchewka: fase 5 – kursusgang 8)
  - **Evaluering af projektets proces** (kapitel 14)
  - **Forretningsmæssig vedligehold og videreudvikling**
  - **Teknisk vedligehold og videreudvikling**
  - **Evaluering af succeskriterier** (kapitel 14)
  - **Ethiske problemstillinger** (kapitel 13)

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 1.

Dias nr. 10

Fagets form

- Forelæsninger mandage kl. 15-17
- Centrum i faget er en projektledelsescase
  - Enten en fælles case: Tinglysningsprojektet
  - Eller en case som I selv finder (jf. kursusbeskrivelsen)
  - som I arbejder i grupper 3-4 om
- I skal, i jeres grupper, udarbejde besvarelser til 6 obligatoriske ugeopgaver om (max 3 sider)
  - De fleste ugeopgaver handler om casen
  - Afleveres om fredagen inden kl. 12
  - Er rettet af instruktør senest 1 uge efter
  - 5 ud af 6 ugeopgaver skal godkendes, eventuelt efter genaflevering
- Eksamen er en 1-uges tag-hjem opgave om (max 15 sider)
- Øvelser onsdage 9-12
  - Her arbejdes med ugeopgaverne
- Se opgaveformuleringer mv. i undervisningsplanen i Absalon

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 1.

Dias nr. 11

Grupper

- Alle opgaver løses i faste grupper
- I finder i løbet af i dag samt på øvelsesgangen onsdag i grupper, bedst á 3-4 personer
- Afklar i grupperne:
  - Forventninger til ambitionsniveau
  - Grad af uddelegering
  - Hvordan I kvalitetssikrer at jeres opgavebesvarelser hænger sammen
    - Og at alle er tilfredse med den
  - Arbejdsform
    - Hvor meget vil I bruge af øvelsestiden til at arbejde med casen (drøfte obligatoriske opgaver, forberede interviews mv), og hvor meget vil I klare pr e-mail og møder udenfor øvelsestiden?

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 1.

Dias nr. 12

Grundlæggende begreber

- **Ibf-projekt:** It-baseret forretningsprojekt
- **Modtagerorganisation:** Den virksomhed/myndighed, der anskaffer it-systemet
- **Forretningsorganisationen:** Den del af modtagerorganisationen, hvori de direkte forretningsmæssige opgaver løses
- **Udviklerorganisation:** Den virksomhed/organisatoriske enhed, der udvikler it-systemet. Hvis ekstern: Leverandøren.
- **Projektsponsor:** Den der bevilger pengene til projektet
- **Projektejer:** Den der har ansvaret for at realisere cost/benefit-analysen
- **Projektleder:** Den der i det daglige leder projektet
  - Eventuelt fordelt på flere interessenter
- **Systemejer:** Den der har ansvaret for den forretningsenhed, hvori it-systemet skal virke, og som efter ibrugtagningen af systemet har ansvaret for at det understøtter opgaveløsningen optimalt og sikkert.

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 1.

Dias nr. 13

Project life cycle og System development life cycle

Projekt livscyklus:

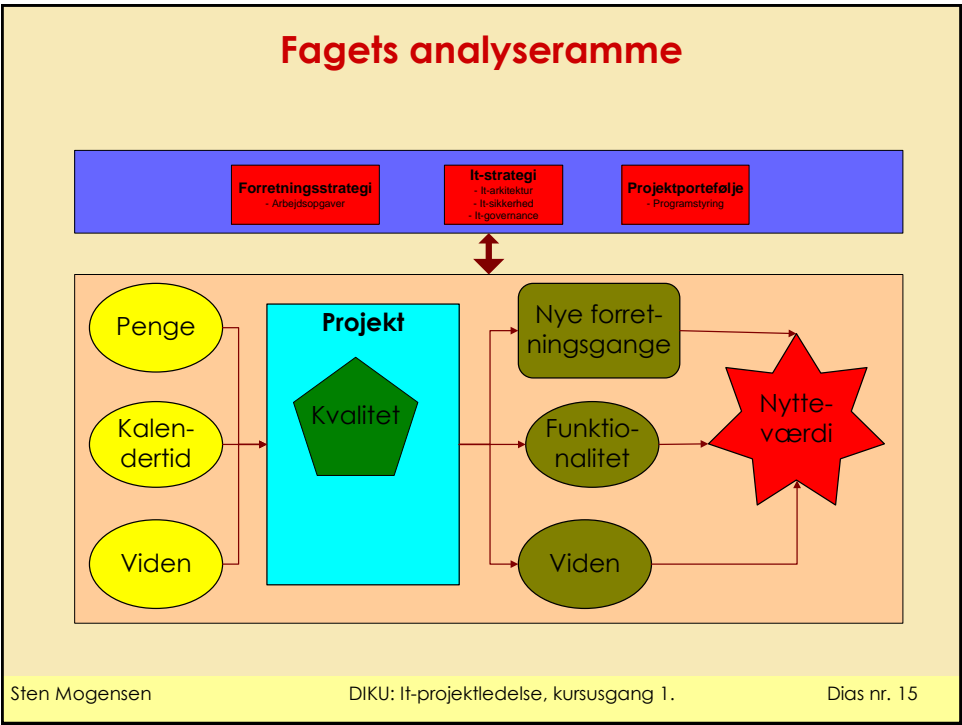
System livs cyklus:

Obs: Den måde jeg tegner systemlivscyklus er anderledes end lærebogens figur 1.7:

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 1.

Dias nr. 14

- ### Ydre rammer for projektet

  - **Forretningsstrategi**
    - Forretningsmål
    - Opgaveportefølje
  - **It-strategi**
    - It-governance
    - It-arkitektur
    - It-sikkerhed
  - **Projektportefølje**

Meeen: Projektet kan også ændre lidt ved rammerne!!!

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 1.

Dias nr. 16

Penge (økonomi, ressourcer)

- Systemudviklerressourcer (typisk eksternt køb)
- Brugere (behov, arbejds gange, test)
- Kvalitetssikringsfunktionens tid
- De, der skal forberede drift, vedligehold, videreudvikling
- Ledelsestid til styring
- Lokaler (også til eksterne)
- Hardware og software til projekt, uddannelse og drift
- Båndbredde til uddannelse og drift

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 1.

Dias nr. 17

Viden (input til projektet)

- Kvalificerede brugere/brugerchefer om forretningsmæssige mål og behov
- Kvalificerede systemudviklere
- Vidensholdere i modtagerorganisationen, der kan koble forretningsmål/centrale forretningsprocesser og den it-mæssige implementering heraf

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 1.

Dias nr. 18

Viden (om projektprocessen)

- Kvalificerede kvalitetssikrere i modtagerorganisationen
- Kvalificerede projektledere i udviklerorganisationen og i modtagerorganisationen
- Kvalificeret topledelse hvad angår it-projekter i modtagerorganisationen

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 1.

Dias nr. 19

Viden (opstår i projektet)

- Systemudviklerorganisationen skal formidle viden om muligheder til modtagerorganisationen
- Forretningsorganisationen skal formidle ønsker og behov til systemudviklerorganisationen
- Dialektisk spiral af flere omgange
- Kræver af både udviklerorganisation og modtagerorganisation:
  - Evnen til at formidle på rette abstraktionsniveau
  - Evnen til at lytte og anvende indhøstet viden til at forbedre eget bidrag til den samlede løsning

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 1.

Dias nr. 20

Nye forretningsgange

- Udvikles af forretningsorganisationen
- Hovedtrækkene udvikles som baggrund for og på baggrund af kravspecifikationen
- Detaljeres efterhånden som systemkomponenterne udvikles og godkendes

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 1.

Dias nr. 21

Viden (output)

- Viden i modtagerorganisation, så man kan:
  - Opstille nye forretningsgange mv.
  - Bruge systemet
  - Drifte systemet
  - Vedligeholde og videreudvikle systemet, fra såvel den indholdsmæssige som den tekniske side
  - Forbedre sine kommende ibf-projekter

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 1.

Dias nr. 22

Nytteværdi

- Hvilken faktisk forretningsmæssig nytte giver projektets produkter?
  - Forbedret effektivitet
  - Forbedret kvalitet
  - Nye produkter

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 1.

Dias nr. 23

Measurable Organizational Value (MOV)

- Er projektets mål/succeskriterie
- Skal der være høj grad af enighed om
- Skal måleforretningsmæssig værdi
- Skal kunne måles efter projektafslutning

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 1.

Dias nr. 24

Succeskriterier

- To forståelser af "succeskriterier":
    - Formål ("vi skal effektivisere sagsbehandlingen")
    - Effektmåling ("hver sagsbehandler skal 3 måneder efter ibrugtagningen kunne håndtere 20% flere standardsager")
  - I dette fag defineres succeskriterier som
    - Noget målbart (operationelt)
    - Der siger noget om den effekt (værdi) ibf-projektet har afstedkommet for forretningen
    - Fokus på hele projektets effekt, ikke kun it-systemets effekt
- = MOV (Målbar Organisatorisk Værdi)

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 1.

Dias nr. 25

Succeskriterier skal være SMARTe

- S: Specifikke
- M: Målbare
- A: Accepterede af alle
- R: Realistiske
- T: Tidssatte

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 1.

Dias nr. 26

Eksempel

Case: Et forsikringselskab indfører et web-system til bilforsikringer – policetegning og skadesanmeldelse

- **Er følgende gode succeskriterier?**
  1. Projektet skal være færdigt til tiden
  2. It-systemet er tilgængeligt 99,9% de første 3 måneder
  3. Vi skal have mere tilfredse kunder
  4. Vi skal have flere kunder
  5. Vi skal have større overskud
  6. Indtjeningen skal øges med 4 mio kr.
  7. Hver sagsbehandler skal 3 måneder efter ibrugtagningen kunne håndtere 20% flere standardsager
  8. 40% af sagerne anmeldes via web-løsningen
  9. En undersøgelse viser, at andelen af kunder, der bruger web-løsningen, og som er "meget tilfredse med kontakten med selskabet" er 10 procentpoint højere end den tilsvarende andel blandt kunder, der ikke bruger web-løsningen.

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 1.

Dias nr. 27

Typen af succeskriterier

- **Besparelser:**
  - Effektivisering af administrative arbejdsgange mv
  - Effektivisering af produktionsprocesserne
  - Effektivisering af kommunikation med kunderne
- **Øget indtjening**
  - Den enkelte kunde køber mere
  - Den enkelte kunde er mere trofast
  - Den enkelte vare tilføres mere værdi/kvalitet, som kunden vil betale ekstra for, eller som gør kunden til en mere køvende eller mere trofast kunde
  - Der kommer nye produkter, der kan sælges
  - Der kommer flere kunder
- **Strategiske projekter har ikke altid umiddelbart målbare forretningsmæssige succeskriterier**
  - Her "tror" nogen på det strategisk rigtige for forretningen på længere sigt
  - Fx udvikling af fælles kerne af data/processer, som øvrige systemer skal trække på
  - Men man kan stadig lave operationelle succeskriterier (budget, funktionalitet, fejl, anvendelse), de er blot ikke forretningsmæssige
- **Nogle teknologidrevne projekter har ikke målbare forretningsmæssige succeskriterier**
  - Fx "ud med OS/2-plattformen"

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 1.

Dias nr. 28

Sikring af at opfyldelse af succeskriterier bliver målt

- Det skal være klart, hvem der har ansvar for at gennemføre måling
- Det skal være klart, hvem der skal tage stilling til målingerne
- Der skal fra start være lagt en plan for, hvordan målingerne helt konkret skal gennemføres
  - Derved findes ofte faldgruber i form af succeskriterier, der enten ikke er helt målbare nok, eller hvor det vil være meget svært i praksis at foretage målinger
- Der skal foretages relevante "før"-målinger

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursugang 1.

Dias nr. 29

Business casen

Skal vise, hvordan projektet kan skabe forretningsmæssig værdi. Består primært af:

- MOV
- Beskriv alternative veje til at nå MOV
  - Vurder økonomisk, teknisk og organisatorisk gennemførlighed
  - Vurder overordnede risici
- Fastlæg Total Costs of Ownership (TCO) af et eller flere alternativer
- Fastlæg Total Benefits of Ownership (TBO) af et eller flere alternativer
- Risikoanalyse

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursugang 1.

Dias nr. 30

Beslutningsprocesser ved start af ibf-projekt

- Der findes ingen entydig "bedste" proces
- Men et bud, med inddragelse af alle interessenter, kunne være:
  - Projektidé opstår og skitseres
    - I samarbejde mellem forretnings- og it-udviklingsenheder
  - Projektidé bedømmes af projektprogramkomité
  - Foranalyse gennemføres af projektleder og udmunder i en projektdefinition (incl. business case) med beslutningsgrundlag
  - Projektdefinition bedømmes af projektejer, projektsponsor og projektprogramkomité, der foretager og prioritering, samt fastlægger projektets rammer.
  - Styregruppe nedsættes. Projektleder bemandes og starter projektet.
  - Leverandør findes.

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 1.

Dias nr. 31

Ideskitse

- Kort beskrivelse af ideen og af de forretningsmæssige mål, den understøtter
- Projektafgrænsning
- Foreløbig interessentanalyse og risikoanalyse
- Projektorganisering
  - De centrale roller
- Plan for foranalyse: Leverancer, forbrug mv
- Grovskøn over leverancer og forbrug i selve projektet
- Identifikation af eventuelle kompetencekløfter
- I alt ca. 5 sider

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 1.

Dias nr. 32

Projektdefinition

- Er resultatet af foranalysen
- Værdiestimering (business case, incl. TCO + TBO + succeskriterier (MOV)
- Interessentanalyse
- Risikoanalyse
- Kobling til it-strategi, it-arkitektur mv.
- Hovedleverancer (faseopdelt)
- Detailplan for første fase

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 1.

Dias nr. 33

Ved flere projekter: Porteføljestyling

- Tager udgangspunkt i et forretningsmæssigt hovedmål
- Puljer alle projekter, hvis primære mål er at understøtte det pågældende forretningsmæssige hovedmål
- Indenfor porteføljen håndteres:
  - Prioritering af investeringer
  - Prioritering af ressourcer
  - Afhængigheder mellem projekterne
- Risici:
  - Der kan være afhængigheder på tværs af porteføljer (arkitektur, medarbejderressourcer) der dels mister synlighed, dels kan være svære at løse.

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 1.

Dias nr. 34

Prioritering og styring ud fra forretningsmæssige mål

- Projektudvælgelse
  - Prioritering, hvor også gode projekter kan blive valgt fra
- Klare succeskriterier
  - Forbedret produktivitet (fx flere sager/medarb)
  - Kvalitetsforbedring (fx større kundetilfredshed pga. hurtigere sagsbehandling)
  - Nye produkter
- Rapportering iff. mål og succeskriterier
- Ændringsstyring iff. succeskriterier
- Samtidig udvikling af system og forretningsgange

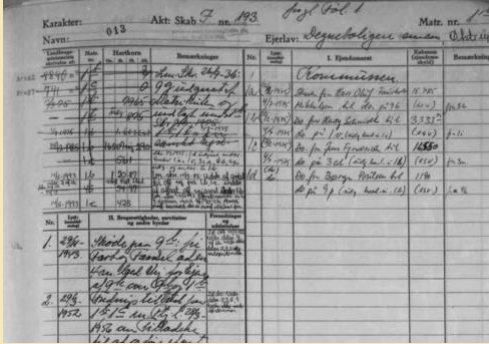
Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusingang 1.

Dias nr. 35

Introduktion til Tinglysningsprojektet "Den elektroniske tingbog"

- Tinglysning er...
  - en officiel, retsgyldig notering af, hvem der har pant i ens ejendom
    - typisk i forbindelse med køb af bolig
- I gamle dage...
  - blev det skrevet på papir i Tingbogen

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusingang 1.

Dias nr. 36

Den elektroniske tingbog

- **Scope og formål**
  - Papirløs tinglysningsproces – den elektroniske tingbog
  - Tids- og omkostningsbesparelse for borgere, advokater, ejendomsmæglere og realkreditinstitutter
  - Besparelse på 200 ansatte i staten
  - Samtidig centraliseres registreringen af tinglysningen, der tidligere foregik decentralt i 82 retskredse
- **Tidsplan**
  - Besluttet 2006 ved lov
  - Forventet ibrugtaget i marts 2008
  - Blev idriftsat i september 2009
- **Økonomi**
  - Oprindeligt budget på 430 mio. kr.
  - Projektet brugte 67 mio. mere end oprindeligt bevilget
  - Samt yderligere afhjælpningsudgifter på 124 mio. kr.

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 1.

Dias nr. 37

Mere info om Tinglysningsprojektet

- **Rigsrevisionens rapport:**
  - <http://www.rigsrevisionen.dk/media/1826818/14-2009.pdf>
- **På domstolsstyrelsens hjemmeside:**
  - <http://www.domstol.dk/E-TL/OMTINGLYSNINGSPROJEKTET/>
  - Hvad er tinglysning: <http://www.domstol.dk/E-TL/Pages/Hvadertinglysning.aspx>
  - Grundlæggende om elektronisk tinglysning: <http://www.domstol.dk/e-Tl/omtinglysningsprojektet/e-til-hvaderdel/Pages/e-til-hvaderdel.aspx>
  - Kontrakt, tidsplan og kravspecifikation: <http://www.domstol.dk/e-Tl/omtinglysningsprojektet/Pages/Kravspecifikation.aspx>

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 1.

Dias nr. 38

Obligatorisk ugeopgave 1:

- **Opgaveformulering:**
  - *Identificer de fem forretningsmæssige succeskriterier, det ville have været vigtigst at stille op for Tinglysningsprojektet.*
  - **Argumenter for, at succeskriterierne:**
    - Har forretningsmæssig betydning
    - Dækker det vigtigste forretningsmæssige udbytte
    - Er målbare
  - *Beskriv en proces for, hvordan det kan sikres, at succeskriterierne er realistiske og generelt accepterede i projektet.*
- Tag udgangspunkt i Rigsrevisionens rapport, specielt punkt 16, 37 og 44.
- Afleveres i Absalon senest fredag d. 7. februar kl. 12.00.

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 1.

Dias nr. 39

Opsamling og overblik (1)

- **Fase 1: Ide skitseres og der træffes beslutning om iværksættelse af foranalyse** (Marchewka: fase 1 – kursusgang 1) ✓
- **Fase 2: Foranalyse gennemføres, og der træffes beslutning om hvorvidt projektet skal igangsættes og indgå i en projektportefølje** (Marchewka: fase 2)
  - **Succeskriterier** (kursusgang 1 – kapitel 2) ✓
  - **Business case** (kursusgang 1 – kapitel 2) ✓
  - **Cost/Benefit-analyse** (kursusgang 2 – kapitel 2) ⇐
  - **Interessentanalyse** (kursusgang 2 – kapitel 3 + side 110-113) ⇐
  - **Risikostyring** (kursusgang 3 – kapitel 8) ⇐
  - **Videns/kompetencestyring** (kursusgang 4 – kapitel 4)
  - **Projektorganisation** (kursusgang 4 – kapitel 4)
- **Fase 3: Rammerne for projektet færdiggøres** (Marchewka: fase 2)
  - **Ledelse og sammensætning af team** (kursusgang 4 – kap. 4 + s. 341-48)
  - **Valg af systemudviklingsmetode** (kursusgang 5)
  - **Kravspecifikation** (kursusgang 5 – kapitel 5)
  - **Udarbejdelse af projektplan** (kursusgang 5 – kapitel 6)
  - **Leverandørvalg og kontraktindgåelse** (kursusgang 6 – kapitel 12)
  - **Estimering og budgettering** (kursusgang 7 – kapitel 7)

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 1.

Dias nr. 40

Opsamling og overblik (2)

- **Fase 4: Projektet gennemføres** (Marchewka: fase 3)
  - **Kvalitetsstyring** (kursusgang 6 – kapitel 10)
  - **Ændringsstyring** (kursusgang 7 – kapitel 9)
  - **Leverancestyring** (kursusgang 7 – kapitel 9)
  - **Fremdriftstyring** (kursusgang 7 – kapitel 9)
  - **Konfigurationsstyring** (kursusgang 7 – side 288-290)
- **Fase 5: Projektet afsluttes** (Marchewka: fase 4 – kursusgang 8)
  - **Teknisk idriftsættelse** (side 365-68)
  - **Forretningsmæssig ibrugtagning** (kapitel 11)
- **Fase 6: Efter projektet** (Marchewka: fase 5 – kursusgang 8)
  - **Evaluering af projektets proces** (kapitel 14)
  - **Forretningsmæssig vedligehold og videreudvikling**
  - **Teknisk vedligehold og videreudvikling**
  - **Evaluering af succeskriterier** (kapitel 14)
  - **Ethiske problemstillinger** (kapitel 13)

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 1.

Dias nr. 41

Øvelsesgang 1

1. Dan grupper
2. Arbejde med ugeopgave om MOV/succeskriterier

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 1.

Dias nr. 42

Næste gang

- **Læringsmål for kursusgang 2**

- **Cost/benefit-analyse**

- Hvad skal den bruges til?
    - Hvad indeholder den?
    - Hvordan laves den?

- **Interessentanalyse**

- Hvad skal den bruges til?
    - Hvad indeholder den?
    - Hvordan laves den?

- **Risikoanalyse**

- Hvad skal den bruges til?
    - Hvad indeholder den?
    - Hvordan laves den?